

ESTUDI D'OPORTUNITATS D'ECONOMIA CIRCULAR A LES ENTITATS FEDERADES DE BÀSQUET CATALÀ

ABAST I OBJECTIUS DE L'ESTUDI

L'estudi d'oportunitats d'economia circular a les entitats federades de Bàsquet Català, impulsat per la Federació Catalana de Basquetbol (FCBBQ), analitza la sostenibilitat dels clubs de bàsquet a Catalunya.

L'objectiu és definir indicadors clau de circularitat, realitzar un diagnòstic global i proposar accions de millora.

S'emmarca dins el programa BQ Sostenible i rep finançament de l'Agència de Residus de Catalunya dins la línia d'Ajuts a l'Impuls de Projectes d'Economia Circular 2022.

SOSTENIBLE BQ

DIAGNOSI I TREBALLS REALITZATS

FASES I TREBALLS REALITZATS

- **Estudi previ:**

Es va realitzar un anàlisi exhaustiu de l'estat de l'art pel que fa a la sostenibilitat en el món del bàsquet, així com en altres esdeveniments esportius de gran rellevància a nivell global. Aquesta fase va permetre establir una base sòlida per definir objectius i indicadors d'estudi principals.

- **Anàlisi dels clubs pilot:**

Es va seleccionar una mostra representativa de 6 clubs de bàsquet catalans per a realitzar un estudi detallat dels seus aspectes ambientals. Això inclou l'ús d'energia, aigua, materials, gestió de residus, mobilitat, així com aspectes socials i de comunicació. També es van estimar les emissions de CO₂ equivalents associades als seus diferents consums.

- **Enquesta a tots els clubs federats:**

Es va elaborar una enquesta basada en l'anàlisi dels clubs pilot per aconseguir dades i indicadors de tots els clubs federats, obtenint 119 respostes. Cada club va rebre un anàlisi de les seves respostes en base a la mitjana i un informe bàsic de recomanacions de millora.

- **Propostes de millora:**

Amb la informació recopilada, es van resumir propostes de millora i bones pràctiques, i es van plantejar recomanacions generals per a tots els clubs de la Federació. Les propostes inclouen la gestió de les instal·lacions, accions per reduir el consum d'aigua, l'ús de roba i materials sostenibles, i mesures per reduir l'impacte de la mobilitat

ESTUDI/INFORME PRELIMINAR

- **Impacte ambiental del bàsquet:**

Tot i que el bàsquet no té un impacte ambiental directe tan significatiu, és una activitat massiva que pot generar repercussions importants en el medi ambient.

- **Pràctiques sostenibles:**

Diversos actors nacionals i internacionals han iniciat pràctiques sostenibles per minimitzar l'ús de materials, optar per materials sostenibles, millorar la mobilitat i reduir l'ús de plàstics.

- **Anàlisi de l'estat de l'art:**

Es va dur a terme un anàlisi exhaustiu de l'estat de l'art pel que fa a la sostenibilitat en el món del bàsquet i altres esdeveniments esportius de gran rellevància a nivell global

- **Definició d'objectius i indicadors:** Es van establir objectius i indicadors d'estudi principals per integrar els principis de l'economia circular en el context del Bàsquet Català

- **Indicadors consensuats:** Es van establir de manera consensuada els indicadors relacionats amb l'economia circular, identificant les variables clau per a cadascun dels àmbits d'estudi

- **Planificació detallada:** Es van definir els tempos per a cada fase de l'estudi, des de la recollida de dades inicial fins a l'anàlisi i la presentació de resultats.

- **Accions comunicatives:** Es van concretar les accions comunicatives per informar i implicar els diferents agents implicats, com clubs, jugadors, famílies i institucions⁵.

ESTUDI EN ENTITATS PILOT

ASPECTES ANALITZATS

- Ús d'energia
- Ús d'aigua
- Materials
- Gestió de residus
- Mobilitat
- Aspectes socials i de comunicació

METODOLOGIA

- Combinació d'observació directa i recollida de dades quantitatives
- Reunions amb responsables dels clubs
- Observació directa de les condicions de les instal·lacions
- Accions implementades en sostenibilitat i gestió eficient dels recursos

RESULTATS

- Informe individual per cada club
- Identificació d'aspectes i problemàtiques recurrents
- Identificació de punts forts i de millora
- Estimació de la petjada de CO2 de cada club, per equip i jugador

TREBALL A NIVELL DE FEDERACIÓ

ENQUESTA A TOTS ELS CLUBS

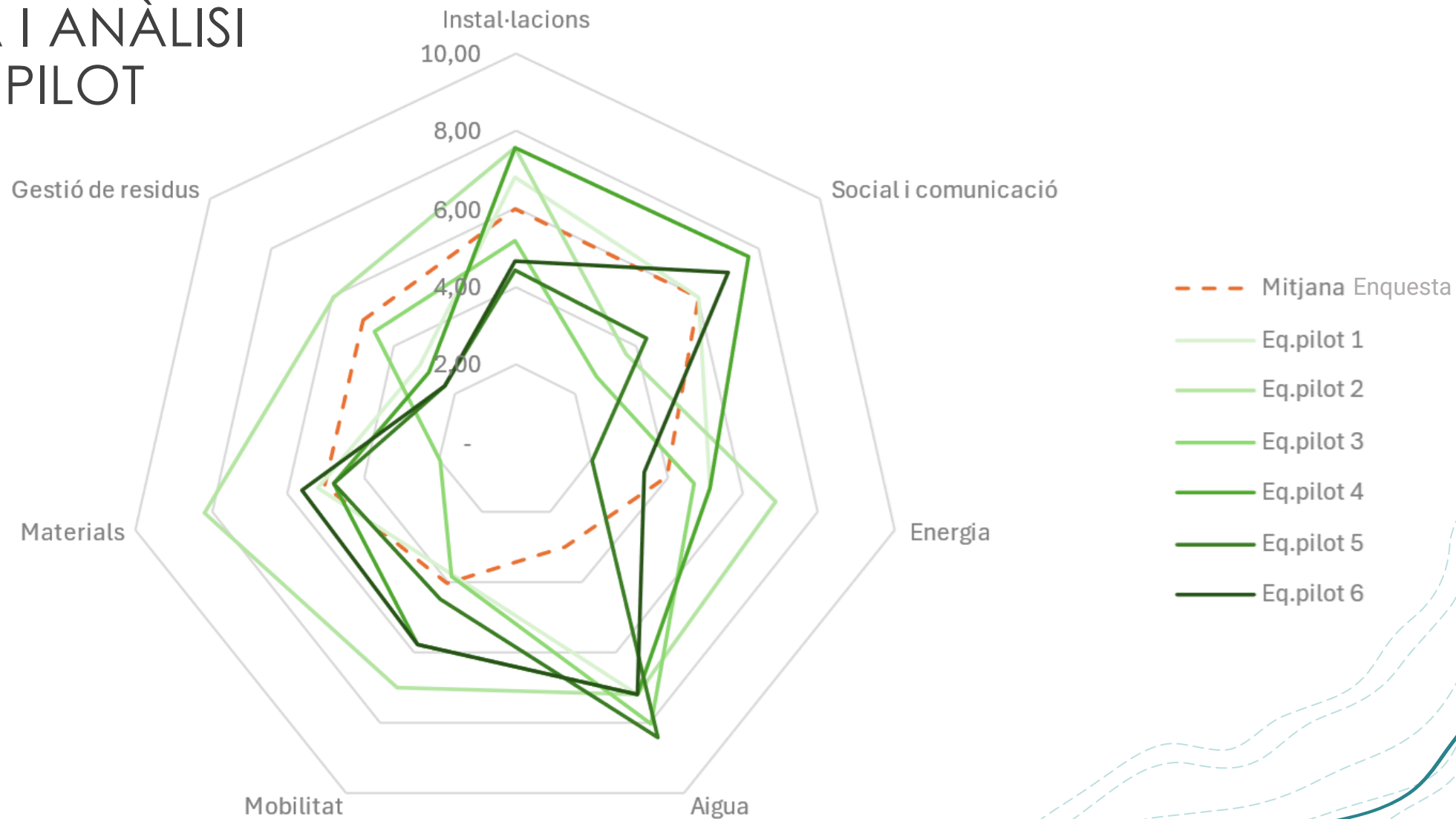
- L'enquesta es va elaborar a partir de l'anàlisi dels sis clubs pilot seleccionats. Aquesta enquesta es va distribuir a tots els clubs federats de bàsquet a Catalunya, aconseguint un total de 119 respostes
- Cada club va rebre un anàlisi de les seves respostes en base a la mitjana i un informe bàsic de recomanacions de millora

RESULTATS PRINCIPALS

RESULTATS DE L'ENQUESTA I ANÀLISI DELS CLUBS PILOT

ESTIMACIÓ QUANTITATIVA

	Per club	Per equip	Extrapolació a nivell català
Residus	Aproximadament 2,86 tones/any	Aproximadament 0,24 tones/any	Aproximadament 1.500 tones/any
Consum energètic	Aproximadament 142 MWh/any	Aproximadament 12 MWh/any	Aproximadament 75 GWh/any
Consum d'aigua	Aproximadament 1.905 m ³ /any	Aproximadament 160 m ³ /any	Aproximadament 1.000.000 m ³ /any
Kg de roba	Aproximadament 477 kg/any	Aproximadament 40 kg/any	Aproximadament 250.000 kg/any

RESULTATS DESTACATS DE L'ENQUESTA I ANÀLISI

Instal·lacions

- El 40 % dels clubs encara no usen il·luminació LED.
- Només un 20 % tenen sistemes d'aïllament i climatització eficients.

Social i comunicació

- El 85 % de les famílies participen en les activitats del club.
- Només un 30 % dels clubs realitzen activitats relacionades amb la sostenibilitat.

Energia

- El 40 % de les instal·lacions esportives utilitzen energies renovables.
- La participació dels clubs en el manteniment és baixa, amb un 30-40 % de participació.
- Només un 30-40 % de les instal·lacions ofereixen un confort tèrmic adequat.

Aigua

- El 95 % dels clubs tenen polsadors en aixetes i dutxes per reduir el consum d'aigua.
- Només un 40 % disposen de sistemes d'estalvi avançats.
- Cap club compta amb sistemes de recollida d'aigües pluvials.

Materials

- El 75 % dels clubs no compren directament material esportiu.
- Un 60 % informen de pèrdues freqüents de pilotes.
- Un 50 % renova l'equipació cada 3-5 anys.

Mobilitat

- El 90 % dels pavellons disposen d'aparcaments per a bicicletes.
- El 70 % són accessibles amb transport públic.
- El 75 % dels jugadors provenen del mateix municipi.

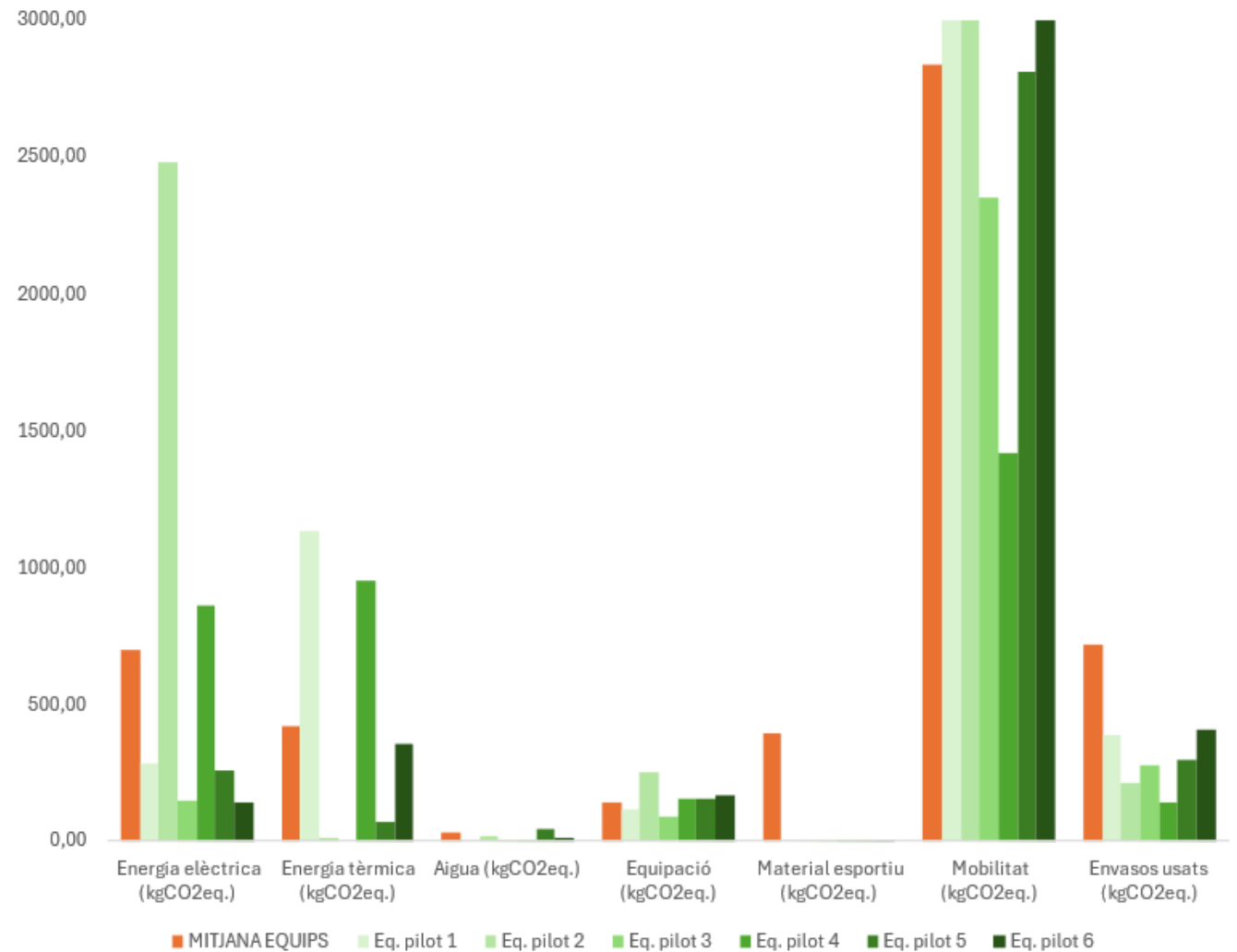
Residus i manteniment

- El 70 % dels clubs tenen zones habilitades per a la recollida selectiva de residus.
- Només la meitat han iniciat mesures actives de reducció de residus.
- Un 40 % disposen de materials de difusió que promoguin bones pràctiques ambientals.
- El 50 % dels clubs disposen de fonts d'aigua.
- El 75 % dels jugadors usen ampolles reutilitzables.

ESTIMACIÓ DE LA PETJADA DE CO2

- La petjada de carboni mitjana per equip d'aproximadament **4,5 tCO2/any**. Els resultats mostren un rang de valors que va des de les 2,8 tCO2/any per als equips amb les emissions més baixes fins a les 7,7 tCO2/any per als equips amb més emissions.
- Pel que fa als jugadors, les dades estimades varien entre els 260 kgCO2/any i els 620 kgCO2/any, amb una mitjana aproximada de **408 kgCO2/any per jugador**.
- Si extrapolem aquesta mitjana a tot el conjunt del Bàsquet Català (525 clubs), la petjada de carboni estimada ascendeix a **39.674 tCO2/any**.

COMPARATIVA PETJADA CO2eq. equip

PROPOSTES DE MILLORA

Instal·lacions
Propostes de millora identificades:
• Millora de l'aïllament tèrmic • Finestres de doble vidre. • Substitució dels focus de llums actuals per LED. • Instal·lar llums d'encesa automàtica en zones de pas com passadissos, lavabos, etc.

Social i comunicació
Propostes de millora identificades:
• Potenciar la col·laboració de patrocinadors. • Jugar amb l'exemple. Si la junta directiva i els entrenadors i entrenadores potencien activitats i actes sostenibles els jugadors i jugadores també ho integraran a la seva rutina. • Materials locals i de productes més sostenibles cedits per patrocinadors. • Obrir el club al municipi • potenciar el vincle amb famílies amb activitats a favor de la sostenibilitat • Esdeveniments en favor a la sostenibilitat. • Comptes a les xarxes socials

Aigua
Propostes de millora identificades:
• Instal·lació de dispositius de control de consum:. • Implantació de sistemes de reg eficients: • Recollida i reutilització d'aigua de pluja:. • Dispositius d'estalvi en dutxes i aixetes: • Programa de sensibilització:.

Energia
Propostes de millora identificades:
• Mantenir un control i seguiment dels consums • Establir una hora de tancament, • Instal·lar plaques fotovoltaïques. • Estudiar alternatives tèrmiques renovables pels pavellons. • Conscienciació als treballadors i jugadors i jugadores

DESTACAT!

- *Millories en el control de consum de l'aigua*
- *Millories en la il·luminació*
- *Millories en climatització, malgrat sovint es decideix no climatitzar*
- *Integrar la sostenibilitat en l'estratègia de promoció del club. Trinomi salut-esport-medi ambient*

PROPOSTES DE MILLORA

Residus i manteniment
Propostes de millora identificades:
• Conèixer els diferents tipus de residus que es generen als centres esportius. • Sol·licitar les papereres o contenidors necessaris • Sol·licitar bosses de diferents colors • Fer servir les quantitats adequades de productes químics • Els materials de neteja, com ara recanvis de pal de fregar, baïetes, guants, no són de "usar i llençar". • Emprar materials reutilitzables com draps de roba • Utilitzar productes de neteja ecològics.

Mobilitat
Propostes de millora identificades
• Prioritzar els viatges compartits en els partits en camps visitants. • Promoure l'ús de bicicleta en entrenaments. • Instal·lar aparcaments de bicicleta i de patinet elèctric • Promoure l'electrificació de vehicles mitjançant la instal·lació de carregadors elèctrics. • Promoure horaris d'entrenaments que permeti disminuir la quantitat de viatges necessaris. • En torneigs o partits llunyans, promoure l'ús d'autobús.

Materials
Propostes de millora identificades
• Adquirir l'equipació a un comprador local • Mantenir la mateixa equipació els màxims anys possibles. • Intentar que es repeteixin el mínim de números, • Instal·lar xarxes més resistents en el patí de l'escola. • Fer partícips als jugadors i jugadores des de petits de la importància de cuidar i respectar les pilotes i altre equipament esportiu. • Obtenir carros/sacs i fer responsables als entrenadors de que es guardin les pilotes després dels entrenaments

DESTACAT!

- *Segregació de residus. Lligat a les màquines expenedores i bar*
- *Reduir els envasos plàstics d'un sol ús (ampolles d'aigua): fonts, ampolles reutilitzables*
- *Afavorir la mobilitat sostenible*
- *Criteris d'economia circular a la roba, marxandatge i trofeus*
- *Control de les pilotes. Augmentar-ne la durabilitat i materials*

MOLTES GRÀCIES!

Una iniciativa de:

Federació Catalana
de Basquetbol

Amb el suport de:

Agència de
Residus de
Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Acció subvencionada per l'Agència de Residus de Catalunya, dins la línia de subvencions per a projectes de foment de l'economia circular, expedient ARC027/22/000117